

Det digitala samhället / The Digital Society

VETENSKAPSVECKA | 24–30 APRIL 2017 | LUNDS UNIVERSITET 350 ÅR

Det digitala samhället

Digitaliseringen genomsyrar hela vårt samhälle och utvecklingen fortsätter med rasande fart. Vart är vi på väg och vilka utmaningar och möjligheter väntar oss? Vilka är de stora frågorna och hur kan digitalisering göra samhället bättre? Går det ens att föreställa sig hur framtiden kommer att se ut? Under vetenskapsveckan Det digitala samhället diskuteras samspelet mellan teknik- och samhällsutveckling till exempel inom sjukvård, kulturell utveckling och personlig integritet. Vi tar även upp näthat och psykisk hälsa bland våra ungdomar och frågar oss hur hållbart är egentligen det digitala samhället? Det blir intressanta föredrag med framstående forskare och internationella gäster som diskuterar vårt nutida och kommande samhälle samt spännande aktiviteter för hela familjen.

Läs mer: lu.se/digitala-samhallet

The Digital Society

Digitalisation permeates our entire society, and the trend continues at tremendous speed. Where are we going and what challenges and opportunities await us? What are the major issues and how can digitisation improve the society? Is it even possible to imagine what the future will look like? During this science week, we will discuss the interplay between technology and society, such as healthcare, cultural development and personal integrity. We will also examine cyber bullying and the mental health among our youths and question how sustainable the digital society really is. There will be a number of interesting lectures by prominent researchers and international guests that will take a look at our present and future society, as well as a number of exciting activities for the whole family.

Read more: lunduniversity.lu.se/the-digital-society

Följ jubileet på Facebook: facebook.com/LU350/

Instagram och Twitter: #LU350

Konsert: Musik från spelens värld

sön 23 apr | 17.00–18.00 | Stadshallen, Lund

Lunds universitets brassband och studentkörer inleder universitetets andra vetenskapsvecka Det digitala samhället med att framföra musik från kända TV- och datorspel. Det är begränsat antal platser. Biljetter finns att hämta ut på Biljettbyrån på Stortorget i Lund mot en avgift på 20 kr. Drop-in är möjligt men en biljett garanterar dig en plats under kvällens evenemang. Observera att plats intas senast 16.45. På Stortorget kommer, precis som under första vetenskapsveckan, vår stora hjärna att vara på plats. Välkomna!

Debatt i Lund: Will Digital Destroy or Develop Democracy?

mån 24 apr | 19.30–21.15 | Athen, AF-borgen, Lund

Expectations on the digital revolution's democratic potential are high. Many hope for a revitalized democracy where social media will give marginalized groups a growing voice in politics and public debate. But what are the results so far? With accusations of cyber attacks on democratic elections and sophisticated digital strategies used to manipulate voters – is power actually shifting from citizens to a powerful select group of global 'netizens'?

On the panel:

Lawrence Lessig, Harvard University, academic and political activist

Carl Bildt, Chair of Global Commission on Internet Governance and Co-Chair European Council of Foreign Relations

Marina Svensson, Lund University, expert on human rights and digital society in China

Amelia Andersdotter, politician (Pirate party) and former member of the European Parliament

Moderator: Andreas Ekström, author and journalist

The debate will be live-streamed on the website of the daily newspaper Sydsvenskan. Take part in the discussion online using #LU350 on Twitter. This event is open to the public and no pre-registration is required.

The Digital Society Symposium

mån 24–tis 25 apr | 9.00–17.15 | Stadshallen, Lund

Digitalisation takes place in a sometimes conflicted interaction between technology, legislation, business models, norms, cultures and digital practices. This two-day symposium will highlight and discuss different aspects of this interplay from a number of perspectives. Four invited high-level international guests and 16 Lund University scholars will take the stage.

The symposium is open to everyone but requires pre-registration, please visit: lu.se/digitala-samhallet

The two-day symposium is structured around four main themes:

- 1) Legal and Political Changes in the Digital Society
- 2) Digital Communication and Media
- 3) Local Experiences, Global Challenge
- 4) Digital Technology – the Sky is the Limit?

This event will be live-streamed on the Lund University Youtube channel and on the Jubilee Facebook page.

Monday 24 April AM session: Legal and Political Changes in the Digital Society (09:00–12:30)

Keynote presentation: How Digital has Destroyed Democracy – and what we can do to recover it, by Professor **Lawrence Lessig**, Harvard University.

The digital society makes certain kinds of knowledge and culture possible. It makes other kinds no longer possible. In his presentation, Professor Lessig will explore ways in which the digital society has undermined the possibilities for democracy, and what we must change if we are to restore a democracy that deserves respect.

The morning session will continue with the following presentations:

- Data Society: Social and Normative Implications of a Data-driven Prediction
- Rape culture, Social Media and Hashtag Feminism
- Open Data, Open Access, Open Knowledge? Digitalization and its Effect on Research
- Open Innovation and the Business of Software

Monday 24 April PM session: Digital Communication and Media (14:00–17:15)

Keynote presentation: Who Governs the Platform Society? Embattling Public Values in a Connective World, by Professor José van Dijck, University of Amsterdam.

Far from being a smooth and self-evident process, the 'platform society' is a confrontation between different value systems, a clash of private and public interests. It involves a struggle between various social actors, who all have stakes in the shaping of public values and common goods. This lecture will lay out a framework for discussion on this important topic.

The afternoon session will continue with the following presentations:

- How Closed is Open? Reflections on the Notions of Open Science, Access and Data
 - Underground Digital Audiences
 - The Digital Challenge: A Reconfigured Public Sphere
 - The Connected Author: Social Networks and Digital Platforms Promoting Literature
-

Tuesday 25 April AM Session: Local Experiences, Global Challenges (09:00–12:30)

Keynote presentation: The Internet in China: The Same, but Different, by Professor Hu Yong, Peking University.

Today more than 700 million people use the Internet in China, and they use it for pretty much the same reasons as people everywhere else, such as watch videos and connect with friends. However, Chinese internet users face restrictions, creating a specific Chinese intranet where people experience very different information flows and patterns compared to the rest of the world. Here, netizens are creating a new political subjectivity that help them claim and realize their citizenship. In the 21st century, Chinese "netizens" are to some extent engaging in similar struggles that "citizens" in the West were in the beginning of modernity.

The morning session will continue with the following presentations:

- Fighting Online Hate Speech in India and Sweden: Common Causes, Common Remedies?
 - Internet Development in Africa – Jump Starting or Lagging Behind?
 - A Human Rights Based Approach to the Internet: New Norms and Challenges
 - The Legal Protection of Privacy in the Context of Global Trade
-

Tuesday 25 April PM session: Digital Technology – the Sky is the Limit? (14:00–17:15)

Keynote presentation: Man and Machine – the Challenge of Collaboration by Professor Danica Kragic, Royal Institute of Technology, KTH.

Are we in a middle of robolution? Intelligent machines and artificial intelligence (AI) are transforming the way we live our lives and bring a huge potential toward automating jobs that are dull, dangerous and dirty for humans. How long has the technology come and what are the challenges we are facing when employing machines in our daily lives? What are the ethical and moral questions we should address prior to the deployment of such systems?

The afternoon session will continue with the following presentations:

- Digital Devices and Digital Worlds – Between Infrastructure and Experience
- Digitizing of our Physical Environment – Cognitive Visual Systems in Animals, Humans and Computers
- eHealth – More Questions than Answers
- Work and Organization in a Digital Age

Digitalisering av samhällsbyggandet

ons 26 apr | 09.00–16.00 | Övre Palaestra, Lund

Digitaliseringen påverkar stora delar av samhället. Detta seminarium behandlar hur själva samhällsbyggandet med t.ex. byggandet av hus och infrastruktur kan nyttja den nya tekniken. Vilka möjligheter har digitaliseringen inom det svenska samhällsbyggandet och hur kan vi arbeta med tekniken? Under denna dag ges föredrag som beskriver hur geografiska informationssystem (GIS) och Building Information Modelling (BIM) används inom samhällsbyggande och samhällsplanering och hur industrialiseringen kan ökas. Seminariet belyser även visioner om utvecklingen inom akademi, offentlig förvaltning och industri.

Arrangemanget är ett samarbete mellan GIS Centrum vid Lunds universitet, Lunds kommun, Innovationsprogrammet Smart Built Environment och SamGIS Skåne.

Evenemanget är öppet för alla men föranmälan krävs, se: lu.se/digitala-samhallet

Digital Asia: Visions, Transformations and Engagements

ons 26 apr | 09.15–17.00 | Nedre Palaestra, Lund

Through presentations this event will examine the socio-political contexts and uses of the Internet in a selected number of Asian countries such as China, Indonesia, Japan, Malaysia and Myanmar. The speakers will address both the everyday uses of new communication technologies as well as citizens new opportunities to discuss public affairs and become involved in civic and political mobilization.

From the programme:

The Limits and Prospects of Nerd Politics in Indonesia, **John Postill**, Vice-Chancellor's Senior Research Fellow at RMIT University, Melbourne

SNS and Civil Society Online in Japan, **Muneo Kaigo** University of Tsukuba, Tsukuba

Cyber-Urban Space: Digital Media and Protest Movements in Malaysia and Indonesia, **Merlyna Lim**, Canada Research Chair in Digital Media & Global Network Society, Carleton University

The World (Wide Web) through an App: Internet Use in Myanmar, **Elisa Oreglia**, Centre for Media Studies, SOAS, University of London.

Chinese Digital Visions, Puzzles and Insights, **Stefan Brehm**, **Annika Pissin**, **Barbara Schulte**, **Tommy Shih**
Localising the Internet, **John Postill**, **Muneo Kaigo**, **Merlyna Lim**, **Elisa Oreglia**, **Johan Lindquist**, **Hu Yong**, **Marina Svensson**

This event is organized by the Centre for East and South-East Asian Studies and open to the public. No pre-registration is required.

The ELLIIT Workshop 2017

ons 26–tor 27 apr | Heldagar | Kårhuset, LTH, Lund

ELLIIT is a strategic research environment funded by the Swedish government in 2010, as part of its initiative to support strong research in information technology and mobile communications. The aim of this annual workshop is to share experiences and results within the environment and to inspire collaboration within the ELLIIT-network and between the network and the surrounding society.

Pre-registration is required, please visit: lu.se/digitala-samhallet

The Software Developer as the Knowledge Worker of Tomorrow

ons 26 apr | 13.30–14.30 | Kårhusets Hörsal, LTH, Lund

This is a public guest lecture by **Margaret-Anne (Peggy) Storey** within the ELLIIT Workshop 2017. Storey is a Professor of Computer Science and the Director of the Software Engineering program at the University of Victoria on the West Coast of Canada. During her talk, she will give an overview of some of her recent projects, sharing how she uses mixed research methods to investigate how developers use tools such as social media and gamification to collaborate with one another.

This event is open to the public but pre-registration is required, please visit: lu.se/digitala-samhallet

Nonlinear Observer Design and Strapdown Inertial Navigation Systems for Unmanned Aerial Vehicles

tor 27 apr | 09:00–10:00 | Kårhusets Hörsal, LTH, Lund

The navigation system is one of the key components when designing modern guidance, navigation and control (GNC) systems. Navigation is usually defined as the task of determining an object's position, velocity and attitude based on various types of information. In this talk, by Professor **Thor I. Fossen**, Norwegian University of Science and Technology, Norway, a globally exponentially stable observer for attitude and gyro bias estimation is presented. The presentation focuses on the theory of nonlinear observers, stability properties and experimental validation of the methods using fixed-wing UAVs, and is a part of the ELLIIT Workshop 2017.

This event is open to the public but pre-registration is required, please visit: lu.se/digitala-samhallet

Digiwork Open House with Poster Exhibit

tor 27 apr | 09.15–12.00 | Pufendorf institutet, Lund

The Pufendorf theme **Work and Organization in the Digital Age** is organizing an open house event.

From the programme:

Digitalized Work Lives, seminar with **the Digiwork project team**

The seminar will present the Digiwork project that has explored how digitalisation affects our work lives. We will present scenarios that illustrate the work lives of different professionals including teachers, nurses, estate agents, lorry drivers. The effects of digitalisation are also presented through a poster exhibit where work life scenarios are brought to life with professionally produced cartoons.

Enterprise on the move: Digital transformation of the office, seminar with **Melissa Gregg**

From WeWork to LiquidSpace, Grind to Spacious, coworking operators and third party workspace providers are building a new business ecosystem outside of the traditional enterprise. This next generation of business activity is arising from space-as-service venues that transform the physical infrastructure for office space to meet the requirements of a fast-paced digital economy. The on-demand office is the AirBnB for big business, part of a larger trend in consumer-led workplace transformation. The role of technology in facilitating this change will be the focus of discussion.

Please let us know if you plan to attend this event. Contact: elizabeth.bjarnason@cs.lth.se

Sanning och konsekvens? Samtal om fakta i den digitala kulturen

tor 27 apr | 10.15–12.00 | C121, LUX, Lund

Är vi beredda på konsekvenserna av den digitala samhällets öppenhet? Vad betyder en digital bild? Vem bestämmer vad som är sant i den digitala kulturen? Kom och lyssna på ett panelsamtal om pågående forskning inom forskningsnoden "Digitala kulturer" som utforskar kulturella perspektiv på samhällets digitala utveckling. Här får du även höra mer om utbildningen Digitala kulturer som ges vid Institutionen för kulturvetenskaper och som undersöker det digitala med utgångspunkt i det fascinerande fält som humaniora utgör.

Evenemanget är öppet för alla. Ingen föranmälan krävs.

e-Hälsa: Digitaliseringen av hälsa och sjukvård

tor 27 apr | 13.00–17.00 | Pufendorfstitutets hörsal, Lund

Digitaliseringen av vården kan beskrivas som ett paradigmskifte som ska förbättra patientens egenmakt och öka effektiviteten. Många ser också e-hälsa som ett universalmedel för den hotande bristen på hälso- och sjukvårdsresurser. Detta event kommer att diskutera fördelarna och nackdelar med denna expansiva omvandling av vår hälso- och sjukvård. Deltagare hälsas välkomna av docent Gudbjörg Erlingsdóttir och docent Helena Sandberg.

Ur programmet:

e-Hälsa: från en global idé till lokala översättningar, **Barbara Czarniawska** professor, Gothenburg Research Institute, GRI

Möjligheter och utmaningar för utveckling av regional e-hälsa, **Mats Ekstrand**, Strategisk rådgivare för e-hälsa och m-hälsa i Region Skåne

Sjukvård 2.0 – hur väcker man björnen, **Kristina Tägil**, MD, PhD, läkare och företagare

Diagnostisering av mentala sjukdomar med ord och maskinlärning, **Sverker Sikström**, professor, Lunds universitet

E-hälsans etik – i skuggan av hype och hopp, **Mats Johansson**, docent, Lunds universitet

Symposiet arrangeras av eHealth@LU med stöd av Sten K Johnsons Stiftelse. Fika kommer att serveras under arrangemanget, och tillfälle för mingel ges i slutet. Evenemanget är öppet för alla. Ingen föranmälan krävs.

Kunskap i en digital värld: resultatdialog och debatt

tor 27 apr | 15.00–18.00 | C126, LUX, Lund

En eftermiddag om tillit, trovärdighet och relevans på webben samt reflektioner kring tvärvetenskapliga utmaningar, yttrandefrihet och algoritmernas betydelse. Detta sker med avstamp i forskningsresultat från det tvärvetenskapliga projektet Kunskap i en digital värld och presentationer och samtal om hur information söks, används, kommuniceras och utvärderas på nätet. Alla talare är forskare vid Lunds universitet.

Ur programmet:

Näthat i skolan – orsaker och förklaringar, **Rasmus K. Rendsvig**

Fejknyheter och osanningar på nätet – kan vi få bort dem och i så fall hur? **Kristoffer Ahlstrom-Vij**

Fångar sökalgoritmerna vad som är viktigt på nätet? **Erik J Olsson** och **George Masterton**

Rätten att bli glömd av Google, **Linnéa Lindsköld**

Hur är "att Googla" en del av samhällets infrastruktur? **Jutta Haider**

Google i klassrummet, **Cecilia Andersson** och **Hanna Carlsson**

Evenemanget är öppet för alla. Ingen förnamlan krävs.

Weapons of Mass Participation: Social Media, Radicalization, and the Politics of Crowdfunding for War in Iraq and Syria

tor 27 apr | 15.15–16.15 | Plats, se lu.se/digitala-samhallet

Public lecture with **Nicole Grove**, University of Hawaii. Numerous North American and European civilians have traveled to engage in combat operations against the Islamic State (ISIS) in the globalized and decentralized battlefields of Iraq and Syria. Nicole argues that these individuals represent a different kind of fighter from both private military contractors and battlefield laborers profiled in the private security literature. The second part of the talk focuses on how the imagined communities who support these fighters, both morally and financially, through the networks of Facebook and peer-to-peer funding platforms like GoFundMe, suggest a radical deviation from conventional organizational structures and capacities for waging combat.

This event is organised by Lund University Internet Institute (LUii) and Center for Middle Eastern Studies (CMES). It is open to everyone, and no pre-registration is required.

Participatory Media and Shifting Landscapes of Security and Surveillance in the Middle East: Perspectives from the Field

tor 27 apr | 16.15–18.00 | Plats, se lu.se/digitala-samhallet

This round-table, with invited experts on the Middle East, considers how data and information produced in and about the region through participatory media platforms are shaping emerging infrastructures of surveillance in the region. It also addresses some of the methodological and ethical challenges of researching and writing about the politics of security for different platforms in an age of ubiquitous surveillance.

This round-table is organised by Lund University Internet Institute (LUii) and Center for Middle Eastern Studies (CMES). It is open to everyone, and no pre-registration is required.

Hur hållbart är det digitala samhället?

fre 28 apr | 09.00–17.00 |
Gymnasieskolan Spyken & IIIIE

Vår ständiga strävan efter utveckling och ny teknik har ett pris. Mobiler, surfplattor och datorer – förr eller senare blir vår vardagselektronik elavfall. Digitaliseringen kan innebära både ett revolutionerande verktyg och en miljöbov i hållbarhetsarbetet.

Under detta heldagssymposium diskuteras det digitala skrotet som vi producerar utifrån olika aspekter. Programmet är främst riktat mot gymnasielever på Spyken i Lund. På morgonen kommer föreläsare att tala om elavfallets miljö- och sociala påverkan – och lyfta vad vi själva kan göra för att minska den. På eftermiddagen hålls ett antal workshops med gymnasielever och representanter från teknik- och återvinningsektorn.

Evenemanget riktar sig mot gymnasister och är därför inte öppet för allmänheten.

Internet – demokrati och gemenskap eller isolering och näthat?

fre 28 apr | 13.00–16.00 | Palaestra, Lund

Delta i diskussion om hur våra ungdomar och andra påverkas av internets hot och möjligheter. Ungdomar idag lever i stor utsträckning med, och genom, tekniken. Hur påverkas deras psykiska och fysiska hälsa av den digitala världen? Forskare från Samhällsvetenskapliga fakulteten kommer här att reflektera och debattera kring hur nätkränkningar har blivit ett samtidsfenomen som är svårt att spåra och stoppa, samtidigt som möjligheterna till snabb spridning på internet också kan ses som ett uttryck för demokrati.

Ur programmet:

Lillebror ser dig: Mobiltelefonfilmer som medel för både demokrati och näthat, **Agneta Mallén**

Sociala medier, demokrati och den tysta majoriteten, **Nils Gustavsson**

Sociala medier och psykisk ohälsa, **Per Johansson**

Nätkränkningar ur ett normperspektiv, **Karl Dahlstrand**

Evenemanget är öppet för alla. Ingen föránmälan krävs.

Integritet i det digitala samhället

fre 28 apr | 13.00–16.00 | Stora Hörsalen, Ingvar Kamprad Designcentrum (IKDC), Lund

Har konsumenter koll på vilka digitala spår de sätter? Och hur används informationen sen? Vilka risker finns för den personliga integriteten när vi blir allt mer digitala? Och vem har ansvar för vad? Detta seminarium tar upp potentiella risker för intrång i den personliga integriteten som kan uppkomma i samband med ökad användning av informationsteknik. Utgångspunkten tas i en kunskapsöversikt skriven av forskare vid Lunds universitet på uppdrag av Integritetskommittén (Ju 2014:09). Seminariet avslutas med paneldiskussion.

Ur programmet:

Ett dygn med familjen Svenssons elektroniska spår – presentation av en kartläggning av Integritetskommittén, **Erik Janzon**, utredningssekreterare, Integritetskommittén

Digitalisering och personlig integritet: Övervakas vi genom de digitala medier vi använder? Och vilka konsekvenser får det på våra attityder, beteende och privatliv? **Calle Rosengren**, **Måns Svensson**, **Fredrik Åström**, forskare vid Lunds universitet

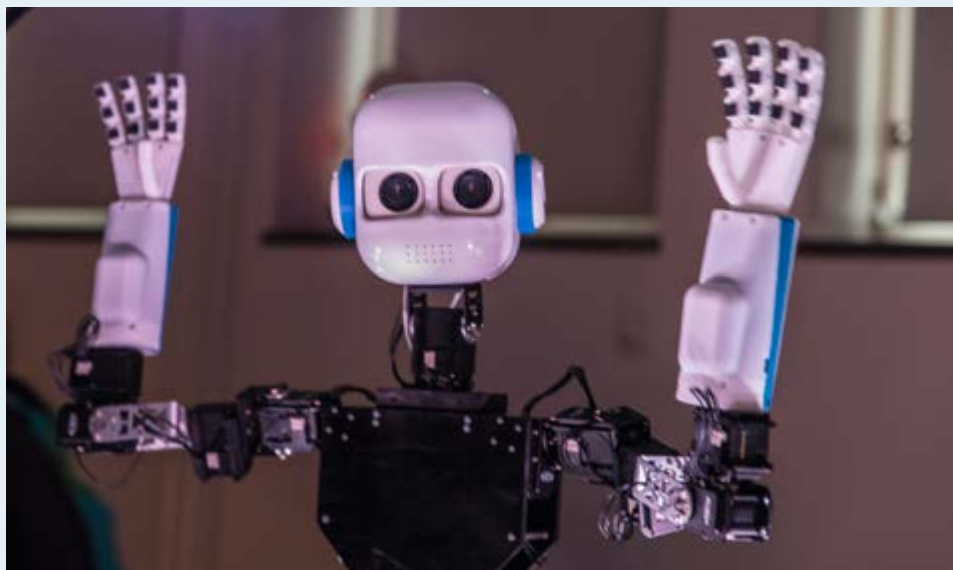
Digital konsumentprofilering: Hur ser konsumentskyddet ut i det alltmer digitaliserade samhället? Hur ska ansvar fördelas mellan myndigheter och konsumenter? **Stefan Larsson**, forskare vid Lunds universitet

Mina många ansikten: formell och informell identitet i en uppkopplad värld, **Amelia Andersdotter**, f.d. EU-parlamentariker som nu driver dataskydd.net.

Paneldiskussion

Evenemanget är öppet för alla. Föranmälan krävs, se: lu.se/digitala-samhallet

Robotar: då, nu och i framtiden

lör 29 apr | 12.00–17.00 | LUX, Lund

Kom och fira de framsteg forskare har gjort sedan de första robotarna skapades! I framtiden kommer robotar utan tvivel att spela en viktig roll för mänskligheten. Endast vår fantasi sätter gränser för vad vi kan använda robotar till. De senaste decennierna har forskare inom många olika fält, inklusive teknik, biologi och filosofi, fokuserat på att skapa robotar som kan vara användbara i samhället. På LUX ges utställningar och demonstrationer av forskningsprojekt där robotar ingår. Vi kommer även att ha guidade turer till industrirobotlabbet på LTH och robotprogrammering i Vattenhallen.

Evenemanget är öppet för alla. Ingen föranmälan krävs.

Information is also available in English. No pre-registration is required.

Öppet hus i Vattenhallen – Tema Robot/Open house – Theme Robot

lör 29–sön 30 apr | 12.00–17.00 | Vattenhallen Science Center, Lund

Välkommen till Vattenhallen som bjuder på temahelg om robotar och programmering!

Vattenhallen håller i samband med 350-årsjubileet öppet hus med fri entré och bjuder på robotshow och massor med experiment om elektronik och programmering. Lördagen den 29 april demonstrerar vår astronom hur det går till när man programmerar i planetariet. För att delta under en demonstration om programmering i planetariet behövs en biljett, som bokas i receptionen (gratis biljetter), då ett begränsat antal personer kan befinna sig i planetariet samtidigt. Varje demonstration tar cirka 30 minuter och ges kl 12.45, 13.45 och 14.45.

Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta bjuder alla våra besökare på entrén denna helg!

Information at Vattenhallen is also available in English.

Digital teknik på jobbet är ett tveeggat svärd

Hur påverkar den digitala tekniken vår arbetssituation? Hjälper eller stjälper den oss i vårt arbete? Kan information som samlas in om våra arbetsuppgifter breda vägen för äldre former av styrning och arbetsledning? Detta är några av frågorna som diskuteras i forskningstemat Digiworks på Pufendorfinstitutet.

Under sju månader har forskare från bland annat företagsekonomi, kulturvetenskap, sociologi, datavetenskap och media och kommunikation diskuterat hur arbetslivet påverkas av digital teknik. Gruppen är intresserad av olika aspekter av digital teknikanvändning och har undersökt hur olika yrkesgrupper som lastbilschaufförer, lärare, sjuksköterskor, hemtjänstpersonal och kontorsarbetare använder digital teknik.

– Märkligt nog finns det inte så mycket ingående empirisk och ämnesövergripande forskning på området. Men det är i högsta grad angeläget, eftersom användningen av digital teknik för att lösa arbetsuppgifter kommer att bli allt viktigare inom alla områden och yrken, säger Stephan Schaefer, från företagsekonomiska institutionen vid Lunds universitet.

– Vi behöver lära oss mer om hur digital teknik påverkar arbetslivet, och den här kunskapen behöver vara både nyanserad och uttömmande.

VARJE EXEMPEL GER EN VIKTIG PUSSELBIT

Hittills har forskargruppen samlat in ett antal praktiska exempel på hur digital teknik påverkar arbetslivet.

Ett exempel gäller personal vid Lunds universitet. Gruppen undersökte hur lång tid det tog för personalen att skapa en reseräkning genom ett tekniskt system. Det visade sig att det tog en halvtimme för dem att producera en typisk reseräkning, i stället för de 10 minuter som uppgiften förväntades ta. Bland orsakerna fanns ovana på grund av oregelbunden användning, brist på återkoppling inom systemet och krav på att byta lösenord.

I ett annat exempel granskade gruppen användningen av mobiltelefoner i skolan. De såg många fördelar, t ex att mobilen kunde användas för att göra presentationer och samla in information, men de märkte också nackdelar för lärarna, som att eleverna filmade dem och la upp filmerna på Youtube. Många av lärarna tyckte att det var obehagligt.

Gruppen undersökte också hur ett företag använde Facebook för intern kommunikation. Även i det fallet gick det att se både för- och nackdelar. En fördel var att personalen inte behövde någon utbildning i att använda plattformen eftersom de kände igen gränssnittet och kunde delta i informationsutbytet. Å andra sidan ledde användningen av Facebook till en sammanblandning av privat och offentligt eftersom personalen behövde både ett privat konto och ett företagskonto. De rapporterade att de fått kommentarer från chefer om att de inte "gillat" chefernas inlägg eller foton, och att de kände sig tvungna att använda Facebook för att få tillgång till intern information.

Ett fjärde exempel handlade om sjuksköterskor, som uppmärksammat att det blivit allt vanligare för sköterskor och föräldrar till sjuka barn att bli vänner på Facebook. Det händer ofta att föräldrar skriver inlägg om att de är nervösa inför ett läkarbesök. Då försätts sköterskan i ett svårt dilemma – ska hon eller han vara stödjande och kommentera föräldrarnas inlägg som en vän, eller avstå från att göra det och därmed upprätthålla sin yrkesroll?

– De här exemplen visar hur olikartad påverkan från den digitala tekniken är. De bildar ett pussel av de frågor som aktualiseras när den digitala tekniken blir allt vanligare i arbetslivet. Och frågorna har mycket olika positiv och negativ inverkan på ekonomisk, social och praktisk nivå, som exemplen visar, säger Stephan Schaefer.

GAMIFICATION, LEDNINGSTIL OCH SOCIALT TRYCK

Forskningstemat pågår fortfarande, men Stephan Schaefer säger att gruppen har börjat formulera några idéer om hur digital teknik påverkar arbetsituationen.

En idé handlar om "gamification" och konkurrens. Många anställda uppmärksammade att deras chefer börjat samla in information för att mäta prestationer, och det kan leda till en kultur som kännetecknas av spelinslag och konkurrens, som när lastbilschaufförer tävlar med varandra om vem som kör mest miljömedvetet. Ett mer subtilt exempel, enligt Stephen Schaefer, är hur man kan spåra ett tävlingsbeteende i personalen på företagets sätt att lägga upp foton och göra statusuppdateringar på den interna Facebooksidan.

– Det verkar som om det finns en social påtryckning i de här situationerna: plötsligt kan man mäta saker som statusuppdateringar, om man gillar chefernas inlägg eller inte, och utsläpp av lastbilar. Vissa anställda kan känna sig tvungna att delta: istället för att det är frivilligt att delta blir det nästan obligatoriskt, säger Stephan Schaefer.

En annan oro handlar om hur information som samlas in om anställdas prestationer – hur lång tid en viss arbetsuppgift tar eller hur den genomförs – kan komma att användas för att återinföra en äldre, mer styrande form av arbetsledning, liknande den som förespråkades av arbetsledningsteoretikern Frederick Taylor i början av 1900-talet. Hans modell var att vetenskapliga metoder skulle användas för att fastställa det effektivaste sättet att utföra uppgifter, att anställda skulle utbildas till att arbeta så effektivt som möjligt, att arbeteffektiviteten skulle mätas och att en strikt arbetsdelning skulle tillämpas.

Text: Noomi Egan, kommunikatör, USV, Lunds universitet

>> Läs mer i Lunds universitets forskningsmagasin FOKUSFORSKNING som publicerat temanummer om vårt digitala samhälle; fokusforskning.lu.se

Bilder

Omslag: Getty Images

Sidan 3: P. Malmberg

Sidan 4: Shutterstock

Sidan 6: T. Hawk (Flickr)

Sidan 7: Shutterstock

Sidan 8: K. Ruona

Sidan 9: Shutterstock

Sidan 11: Getty Images; European Parliament

Sidan 12: M. Henry

Sidan 13: I. Ekström

Sidan 14: Shutterstock

www.lu.se/350

LUNDS UNIVERSITET

Box 117
221 00 Lund
Tel 046-222 00 00
www.lu.se